

РЕЧЕНИЯ

на дисертационния труд на тема „Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции“ за присъждане на научна степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, разработен от д-р Дариуш Решко

Рецензент: проф. д.и.к.н. Севдалина Илиева Димитрова,

Национален военен университет “Васил Левски”, гр. Велико Търново

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

В съвременната бизнес среда, социално-икономическият феномен малък и среден бизнес заема значим дял в обществено-икономическото развитие на страните. Обстоятелството, че в неговата същност е заложена концептуално-идейната симбиоза между приемачески дух и проектно мислене, е в основата на икономическото развитие на постсоциалистическите държави в началото на 90-те години на миналия век. С него свързваме и наложилото се тогава „Полско икономическо чудо“, чийто основен стълб е именно развитието на малкия и средния бизнес, допринасящ за регионалното и местното развитие на страните, тръгнали по пътя на пазарориентирано икономическо развитие, в частност и Република Полша. И днес, когато на преден план в бизнес развитието извеждаме високотехнологичното приемачество като генератор на иновативно мислене и действие, вниманието се фокусира върху малките и средните предприятия, като фактор на социално-икономическото развитие. В потвърждение на това е издигнатият от ЕС девиз „Мисли първо за малките“, заложен в Директива 2013/34/EU на Европейския парламент, с която се въвежда нова категоризация на предприятията и групите предприятия чрез въвеждане на единни количествени критерии за всички страни-членки, което дефинира и актуалността на представения дисертационен труд.

Прочитът на дисертационния труд е в подкрепа на пълното съответствие на темата с основното съдържание на същия. Нещо повече, авторът си е поставил амбициозната цел за анализ и оценка на въздействието на микро-, малките и средните предприятия върху нивото на регионално развитие на всички полски провинции посредством измеримостта чрез показателя БВП на глава от населението.

Зашитимостта на така поставената цел е посредством решаването на конкретизираните научно-изследователски задачи, обоснованите обект и предмет на научното изследване, дефинирането на изследователския проблем, приложимостта на общопризнатите на научното познание теоретични и емпирични методи.

В подкрепа на формулираната изследователска теза на научното изследване, авторът обосновава обхватът на научноизследователските търсения и верификацията на отговорите на научноизследователските въпроси в подкрепа на нейната защитимост.

На научната общност е представен дисертационен труд, отличаващ се с яснота и логика на изследванията, с аналитичен научноизследователски стил на изложение. Предложени са научни решения с практико-приложен характер за ролята на микро-, малките и средните предприятия за социално-икономическото развитие на Полша. Конкретиката на аналитико-изследователската работа в дисертационния труд по неоспорим начин доказват приносите на д-р Дариуш Решко към обогатяване на теорията, генериране на ново знание и усъвършенстване на практиката на малките и средните предприятия на основата на високотехнологичното предприемачество в съвременната бизнес среда.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е структуриран в съответствие с формулираните цели и конкретизираните научно-изследователски задачи, избраната методика и инструментариум. Постигането на целта, решимостта на задачите и защитимостта на изследователската теза в представените изследвания и анализи, е в

обем от 400 страници. Съдържанието на научния труд е представено от въведение, изложение в четири глави, заключение, списък на използвана литература и приложения.

За целите на изследването и постигнатите научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд д-р Дариуш Решко проучва и използва подходяща литература, включваща 220 заглавия на полски език, 17 правни акта и 28 интерет източника. Защитимостта на изведените изводи и резултати в дисертационния труд е чрез сполучлива симбиоза на теоретико-научно и практико-познавателно проучване на изследваната проблематика, подкрепена с необходимите доказателствени материали.

Първа глава на дисертационния труд е своеобразна теоретична презентация на правните и организационните аспекти на развитието в териториалните системи като детерминанта на регионалното развитие. Втора глава е посветен на спецификите на малките и средните предприятия и ролята им за развитието на полската икономика и икономиката на страните от ЕС. В трета глава в практико-приложен аспект са изследвани и анализирани 16-те провинции на РПолша, като акцентът е върху цифровата, пространствената и генеричната структура на търговските предприятия. На тази основа в четвърта глава е изследвано влиянието на микро-, малките и средните предприятия в регионалното развитие на 16-те полски провинции, чиято измеримост е посредством показателя БВП на глава от населението в периода 2005-2012 година и са предложени рационални решения за изравняване на разликите в стойностите на БВП на глава от населението и броя на предприятията от трите категории сектори на МСП между отделните войводства.

Прави впечатление логическата последователност при разработването на четерте глави на дисертационния труд, аналитичността, добрите практики, приложената авторова методика, съчетаваща метода на мултивариантен анализ на данните с таксономичния метод, успешно подбраният инструментариум на

корелационния анализ за идентифициране и оценка на значимите фактори и условия за функциониране и развитие на МСП, връзката между БВП на глава от населението и броя на тези предприятия, като на това основание е представеният универсален модел на развитие на регионалното предприемачество.

Предложеният дисертационен труд напълно съответства като научна разработка по обем и качество на законовите изисквания за присъждане на научната степен „доктор на науките”.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала

Научните и научно-приложните резултати от научните търсения на автора се основават на задълбоченото познаване и творческото адаптиране на съвременни научни теории, нормативни актове и публикации по изследваната проблематика.

Поуките от миналото, проблемите на настоящето и надеждата за реализацията в бъдещето на МСП за социално-икономическото развитие на Р Полша в динамична и конкурентна среда, позволяват да се систематизират следните научни и научно-приложни резултати приносни моменти:

3.1. Научни резултати и приноси:

3.1.1. Обогатени са, разширени са и са генериирани нови научно-теоретични и практически постановки за научно-методологическата същност на МСП като проявление на предприемаческия дух и проектното мислене.

3.1.2. Разкрити са значими връзки, зависимости и фактори, влияещи върху функционирането и развитието на сектора на микро-, малките и средните предприятия за регионално развитие на Полша.

3.1.3. Концептуално е обогатена и доразвита в теоретичен план проблематиката на МСП чрез разработената функционална класификация и измеримост чрез БВП на глава от населението.

3.2. Научно-приложни резултати

3.2.1. Разработен е методически инструментариум за регионално развитие на основата на високотехнологично предприемачество в сектора на МСП в РПолша.

3.2.2. Научно обосновани са определящите проблемни области в развитието на отделните региони на РПолша на основата на резултатите от положителната корелация за изразяване на връзката БВП на глава от населението-брой предприятия в сектора на МСП.

3.2.3. Разработен е концептуален модел на предприемическо социално-икономическо развитие на регионите чрез ефективна корпоративна поддръжка на сектора на МСП.

Дисертационният труд се отличава с яснота и логика на изследванията. Стилът на изложението е логичен, аналитичен, научноизследователски.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Създадената теория и модел за регионално развитие на основата на връзката между БВП на глава на населението и броя на предприятията в сектора на МСП в динамична бизнес среда и постигнатите научни и научно-приложни приноси са лично дело на автора, Основната част от разглежданите идеи, подходи и решения представляват оригинални разработки или са нова интерпретация на вече известни, с отчитане влиянието на променящите се условия и фактори на бизнес средата. Основание за това е научнолитературната осведоменост и компетентност на д-р Дариуш Решко, която не търпи възражения, а похвали за стремежа да бъдат компилиирани огромен брой досегашни научни мнения и изследвания по научния проблем в процеса на тяхното многообразие и противоречиво развитие.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Резултатите от научните търсения на автора в настоящия труд са популяризираны в редица публикации в страната и в чужбина (25 на брой), което е в потвърждение на дългогодишната, последователна, задълбочена, надграждаща научноизследователска дейност на д-р Дариуш Решко по един толкова важен и

ключов за регионалното развитие проблем и неговото моделно усъвършенстване чрез концепции и модели в динамична бизнес среда, пряко кореспондиращи с темата на дисертационния труд.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

Литературната осведоменост и компетентност на автора на дисертационния труд не търпи възражения, в подкрепа на което са използвани 220 заглавия, 17 правни акта и 28 интернет източници. По подходящ начин са компилирани и систематизирани съществуващите мнения и добрите практики в многообразието и противоречивото разбиране на изследвания научен проблем.

Не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори.

7. Оценка за автореферата

Авторефератът съдържа основните проблеми и начините за тяхното решение, посочени в дисертационния труд. Той дава пълна представа за научната стойност и практическата приложимост на постигнатите научни и научно-приложни прноси, в подкрепа на защитимостта на научноизследователската хипотеза.

8. Критични бележки

Към дисертационния труд критичните бележки с характер на препоръки се отнасят до:

- целесъобразността от съобразяването на категоризацията на МСП, въведена с Директива 2013/34/EС на Европейския парламент и въвеждане на единни количествени критерии за всички страни-членки на ЕС ;

- прецизиране на броя и съдържанието на изводите след края на всяка глава, които в представения резюмиращ съдържанието на дадена глава вид затрудняват читателя в осмислянето на изследваните научни проблеми;

- допуснати повторения и редакционни грешки.

Посочените пропуски са от технико-формален и дискусионен характер, които не намаляват значението на постигнатите от д-р Дариуш Решко изследователски

приноси в дисертационния труд. Препоръчително е постигнатите научни и научно-приложни приноси и конкретни предложения в дисертационния труд, по възможност да станат достояние на заинтересуваните структури и органи, чиято рационалност е в подкрепа на равномерното и устойчивото регионално развитие на Р Полша и разгръщане на предприемаческия дух на МСП в конкурентна бизнес среда.

9. Лични впечатления за кандидата

Не познавам лично д-р Дариуш Решко. Преценките ми в рецензията се основават единствено на представените дисертационен труд и автореферат за присъждане на научна степен „доктор на науките“. На това основание считам, че д-р Дариуш Решко познава изследваната от него проблематика, коректно използва проучената за постигане на целите на дисертационния труд литература, има критично отношение към идентифицираните в хода на научноизследователската му работа проблеми. Научните изследвания и анализи са задълбочени, резултатите от тях правилно са интерпретирани, постигнати са значими за теорията и практиката научни и научно-приложни резултати и приноси.

10. Заключение

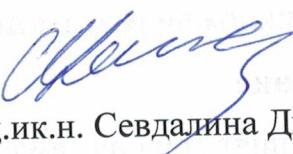
Дисертационният труд на тема „Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции“, разработен от д-р Дариуш Решко е завършен, задълбочен, оформлен научен труд по изключително актуален проблем, произтичащ от значимостта на МСП за регионалното социално-икономическо развитие като носители на високотехнологичното предприемачество в динамична бизнес средата, съдържащ значими за теорията и практиката научни и научно-приложни резултати и приноси. Същите са лично дело и в подкрепа на способността на автора самостоятелно да разработва важни за теорията и практиката проблеми, свързани с въздействието на МСП на регионалното развитие на Република Полша и повишаване на БВП на глава от населението.

обърв в тийнси етапи на живота си е факт. Тук и сега Боянчук
избрал да се опита да изясни какъв е този факт.

Това ми дава основание за **положителна оценка** на дисертационния труд.
Изразявам убеденост, че същият ще бъде високо оценен от непредубедения читател
и може да послужи като база за бъдещи изследвания.

Дисертационният труд отговаря на ЗРАСРБ, Правилника за неговото
прилагане и нормативната уредба на ВСУ „Черноризец Храбър“. С убеденост
предлагам на уважаемите членове на научното жури да се присъди на д-р Дариуш
Решко научната степен **“доктор на науките”** за разработения дисертационен труд
на тема „Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху
развитието на полските провинции“, представен за придобиване на научна степен
“доктор на науките”, по професионално направление 3.7. „Администрация и
управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“.

13.11.2017 г.
гр. Велико Търново

Рецензент:
Проф. д.ик.н. Севдалина Димитрова